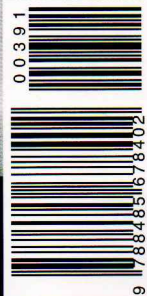

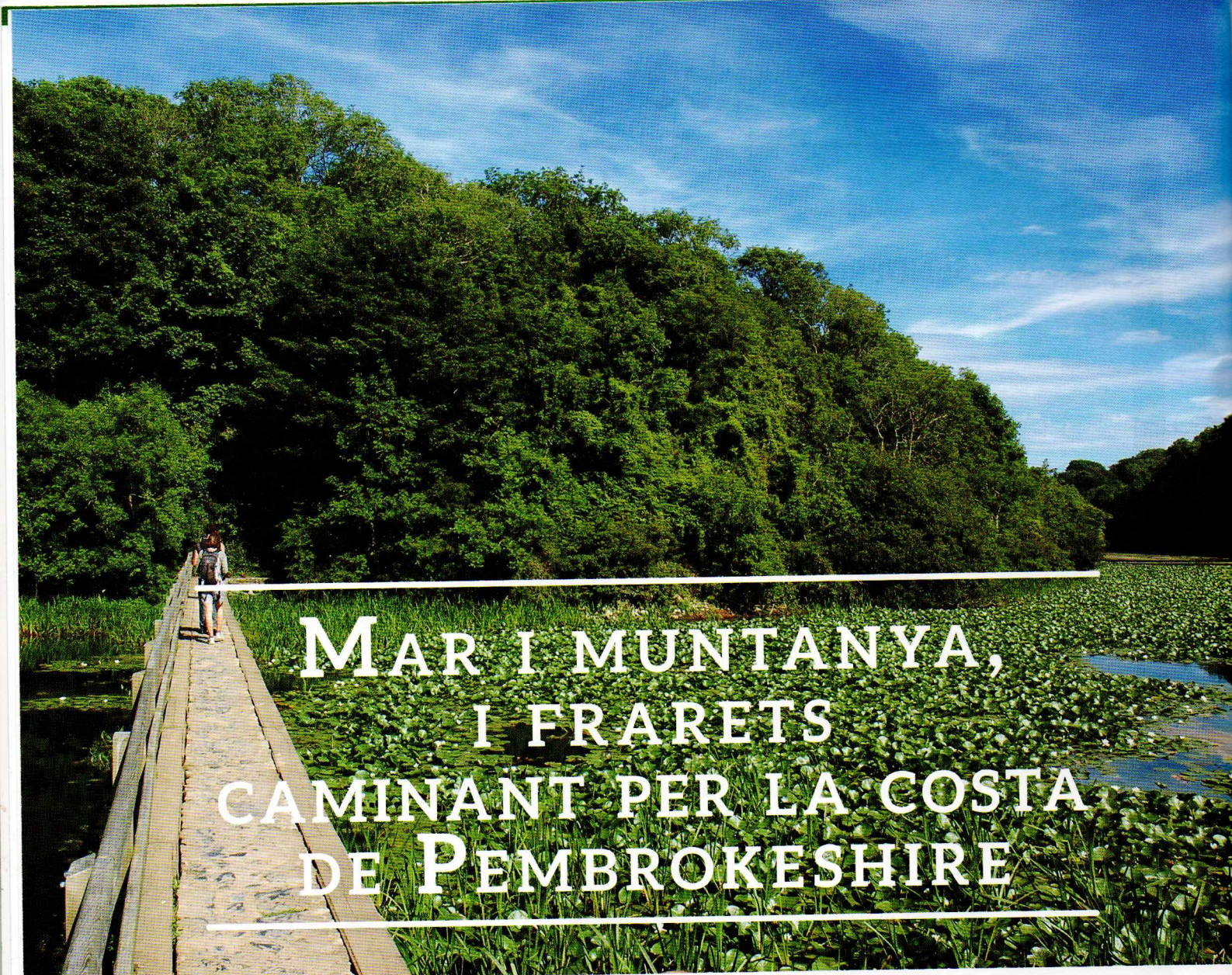

Arolla – Zermatt, esquiar en una altra dimensió

Mar i muntanya, i frarets caminant per la costa de Pembrokeshire

CHILKOOT TRAIL, El camí de l'Or • Travessa per les llengües
i parlars del vessant sud dels Pirineus

MAR I MUNTANYA, I FRARETS CAMINANT PER LA COSTA DE PEMBROKESHIRE

Bosherston Lily Ponds. Ramon O

“A mi em sembla que la pluja entona amb aquest lloc”, digué en Toni, la cara somrient dins la caputxa del seu impermeable color butà i les seves ulleres pigallades amb gotes de pluja, “No sé si m’entens”.

TEXT DE **STEVE WEST** FOTOGRAFIES DE **RAMON** I **GUILLEM ORPINELL** I **ELISENDA CARBONELL**

Sí, l’entenia. En totes les meves visites recents a Dinas Head, dintre del PCNP, o Parc Nacional de la Costa de Pembrokeshire (Pembrokeshire Coast National Park) a l'oest de Gal·les la pluja s’ha manifestat d’alguna forma o altra, des de gotes aïllades que cessen de forma tan abrupta com comencen, fins a una pluja mulladora persistent i immutable. I amb aquesta ja anaven 6 excursions a peu per aquí en els darrers anys. Després de tot jo també començava a veure les coses tal com en Toni les havia intuït. La pluja aportava caràcter al paisatge, a més de ser la raó de tanta verdor exuberant, de les ovelles i vaques pas-

surant en els camps veïns, de la sensació de naturalesa força salvatge en una illa molt poblada i industrialitzada.

Però vull defugir de tòpics molt emprats ja, perquè és cert que el PCNP m’ha regalat una bona colla de dies solejats, amb o sense una lleugera brisa marina, d’aquells dies que et cremen la pell amb facilitat si t’has descuidat la crema protectora. I quan s’aplega això amb els paisatges, les olors i els sons naturals de la costa, i la verdor del ple estiu del camp gal·lès, la perfecció està a tocar. Potser només falta una tassa de té amb un núvol de llet, o una pinta en un

jardí a la vora del mar, després d’una bona caminada o un agradable passeig.

El PCNP es va conceptualitzar als anys 50 del segle passat i es va materialitzar a l’any 1970 amb la inauguració de 186 milles (300 km) de sender, resseguint la costa sud-occidental de Gal·les entre els pobles d’Amroth, al sud, i Poppit Sands, al nord. En molts dels seus trams caminar més a prop del mar seria impossible, o com a mínim desaconsellable, donat l’evident perill que suposa apropar-se a la vora dels penya-segats, que cada any perden una mica més de terreny davant de les envestides

Els verds i blaus del camí. Ramon O

irresistibles del mar. De fet, en alguns llocs hi ha senyals força gràfiques que avisen d'aquests perills, el més impactant de les quals és un home caient al buit i dirigint-se a una mort gairebé segura. De ben segur és un missatge que tothom entén encara que no parli ni una paraula d'anglès.

El camí principal, senyalitzat amb la icona d'un aglà, puja i baixa penya-segats, passa badies i platges, ports i pobles, illes i illots. A més, l'excursionista pot triar entre més de 200 rutes circulars aptes per a tots els públics caminadors, i classificades a la web oficial del parc segons la seva durada, la seva dificultat, etc www.pembrokeshire.org.uk. Si vens a Pembrokeshire i no se t'acudeix agafar la motxilla i caminar per la costa, encara que només sigui una mica, t'has equivocat de destí.

Una xifra que pot interessar als més esportistes és que en la seva totalitat el camí de la costa representa un repte físic formidable, amb més de 10.000 metres d'ascens i descens diuen que és semblant a pujar l'Everest (sense equip d'escalada i màscara d'oxigen, és clar). Ara, per la majoria, caminar pel camí de la costa de Pembrokeshire no es tracta d'una prova física. La bellesa de l'entorn, les vistes que canvien d'un moment a l'altre, l'impremta

d'una naturalesa sorprenent: tots aquests factors es conjuren per tal que no puguem evitar parar de tant en tant per absorbir el paisatge. O, com en Toni i la seva colla, per fer una *selfie*.

I per què perdre les nombroses oportunitats de fer una mica de turisme cultural? Una de les joies de tot Pembrokeshire és Saint David's, un nucli amb 1.600 habitants i declarada ciutat per la seva majestat la reina Elizabeth II des de 1995, i per tant la ciutat més petita del Regne Unit. Aquesta distin-

ció es deu directament a la presència icònica de la catedral de Saint David's, patró de Gal·les, de qui es diu que va fundar un monestir en aquest mateix indret, al segle VI.

A més d'atansar-se a la catedral, i potser per una visita guiada seguint les indicacions d'un dels guies voluntaris – del més pur estil britànic de classe mitjana – passejar per la ciutat i els voltants de la catedral és una experiència tranquil·litzadora, un exercici gairebé espiritual. Durant uns moments hom es pot permetre la sensació d'haver-

Arribant a Abercastle. Ramon O

Mar i muntanya, i frarets caminant per la costa de Pembrokeshire

El dolmen Pentre Ifan. Ramon O

se perdut entre murs de pedra seca adornades sovint amb les flors cridaneres de *digitalis purpurea*, la digital, espècie molt comuna per tota la zona. No tenim pressa, aquest entorn convida el visitant a anar a poc a poc, a fer una pausa en el temps, i de pas admirar les ruïnes del palau del bisbe, contemplar les làpides mortuòries tacades totes amb comunitats de líquens grocs i blancs, i seure a la vora del modest rierol on canten el cargolet i el mosquiter. Potser

sonaran les campanes mentre descansen. Quin contrast, aquesta semblança d'illa de pau, amb la història intempestiva de la mateixa catedral de Saint David's, on figuren saquejos a mans dels Vikings, terratrèmols, ensorraments i reconstruccions de torres i parets, la desamortització del rei EnricVIII, i més.

Dos dies després de la colla i jo fem una altra visita guiada, la del castell de Pembroke,

una fortalesa infranquejable en el seu dia. Els guies aquí són apassionats, historiadors locals o professors jubilats, i cadascú conta, amb veu clara i ressonant, la part de la història del castell que més li crida l'atenció: els mecanismes de defensa i formes d'assetjament, els orígens de la dinastia Tudor (el nom ve de l'anglicisme de Tewdr, d'origen Gal·lès, ja que el fundador de la dinastia, Enric VII va néixer al castell), el paper del castell en la guerra civil del Regne Unit que enfrontava el Parlament sota Oliver Cromwell i el rei Carles I, la figura d'en William Marshall – i al final encara tenim temps de fer una tassa de te i un tros de pastís abans de dirigir-nos a Bosherton, no gaire lluny de Pembroke, i l'inici d'una nova ruta per seguir a peu.

Frarets a l'illa de Skomer. Guillem O

El ferry cap a Skomer. Ramon O

planador, seguint la vora dels estanys de nenúfars, entrant i sortint de l'ombra dels vessants boscosos, amb una brisa lleugera a la cara o al clatell. Cignes floten silenciosos sobre l'aigua, i ens sembla que no arruguen la superfície. Observo una noia amb cabells llargs i rossos asseguda en una roca, abstracta, la seva imatge emmirallada a l'aigua i, fins que no em fixo en les seves cames, no estic del tot segur que les sirenes no existeixin. Tot el grup queda hipnotitzat per alguna sensació, i es nota, ja que ningú suggereix fer una *selfie*, com a mínim fins que s'acaba el bosc i entrem a les dunes, re-
reguarda de la platja de Freshwater.

Pugem unes dunes i ara sí que toca una sessió fotogràfica: sota el sol de la tarda el blau del mar i la sorra de la platja, llisa, quasi blanca, i el seu encaix entre murs de penya-segats, és una postal. I, com esperava, aquest grup no es despista a l'hora de treure càmeres i somriures. Caminem una mica més i un altre panorama s'obre cap a l'est: prats d'herba i flors, una planícia coronant penya-segats calcaris verticals i vertiginosos, i un trànsit dens d'ocells marins, entre el mar obert i les seves colònies properes. Amb molta cautela ens atensem

a la vora del precipici, i sentim el potent rugir de les onades i els crits autoritaris de les gavines.

Després d'unues dues hores de camí baixem unes escales esculpides a la roca i posem peu a la sorra de Barafundle Bay. Aquesta platja pertany a la National Trust, el pro-

pietari més gran d'Anglaterra. Barafundle Bay és una altra postal, i des d'alguns angles opino que s'assembla força a alguna platja de Menorca. Abans d'arribar-hi estàvem parlant de banyar-nos en el mar, però l'albirament d'algunes meduses a la primera línia de mar creen dubtes entre els companys, i així es formen 3 grups distints:

El pont de vuit arcs. Elisenda Carbonell

Mar i muntanya, i frarets caminant per la costa de Pembrokeshire

La catedral de Saint David's. Ramon O

els que seuen a la platja, descansen i parlen, els que s'arremanguen els pantalons i *go for a paddle* (es mullen els peus) al mar, i els que es fan el valent, ignorant el perill de les meduses i les primeres sensacions gèlides de l'aigua per fer-se un bany. Per a mi aquesta sortida és de les més difícils de gestionar des del punt de vista logístic: volem veure-ho tot: nenúfars, platges, penya-segats, ponts. – Alguns voldran banyar-se, prendre un té o un cafè en un jardinet vora el mar, i molt probablement tots haurem de fer cua per anar al lavabo després.

El pròxim dia també toca fer cua, però la del lavabo encara no toca. Llegim un rètol explicant que el *ferry* que estem a punt d'agafar té llicència per portar 50 passatgers. Miro el barquet que ha de portar mig centenar d'ànimes, més tripulació, cap a l'illa de Skomer. Estem a les Illes Britàniques, oi? Per que si no semblaria una broma! Ara bé, hi ha un temps per l'humor anglès i un altre pel pragmatisme britànic, i quan estem tots apretadets com a sardinetes somrients salpem cap a l'illa de Skomer, una reserva natural i refugi importantíssim d'ocells marins i foques.

El capità ens ensenya les sortides d'emergència, saltar al mar per les vores del vaixell - això sí que és humor anglès - i amb menys de 15 minuts ja hem arribat i desembarcat sans i estalvis. En aquesta època les colònies de frarets i altres ocells marins com el somorgollaire i l'alca estan plenes de gom a gom, i aquests ocells blancs i negres gairebé omplen el cel i el mar amb les seves anades i tornades. Frarets? Si ja n'hem vist un munt, i ara tot pujant les escales cap al punt de recepció les veiem a terra, tan a prop i tan bufons que t'entren ganes d'acariciar-los, i potser adoptar-ne algun. Però no. Els joves guardes voluntaris de l'illa t'expliquen la importància de Skomer en xifres d'ocells marins reproductors, de les normes de bona conducta, i de la ruta idònia per l'illa, d'uns 6,5 km a peu, per treure el màxim de profit de la visita. Aquí hi ha mig milió d'ocells marins, incloent-hi la població més gran del món de la baldriga pufí, hi ha una població de foques grises, i bones possibilitats de veure dofins i marsopes al mar. I no, no està permès acariciar els frarets! Malgrat això els guardes no han dit res de les *selfies*.

“Sembla que ha parat de ploure, no?” pregunta la Dolors, amiga d'en Toni, estenent el palmell de la mà per comprovar-ho. Arribàvem al final del nostre trajecte, després d'haver donat el tomb a Dinas Head en un passeig d'unes 2 hores. Confirmada la seva observació la Dolors es baixa la caputxa i somriu. Junts havíem cridat amb alegria al veure un parell de dofins des del punt més alt del recorregut, havíem passejat entre ovelles, i algun que altre crit també se'ns

Contemplant la posta del sol. Guillem O

havia escapat quan vam relliscar en el fang durant el descens fins al poblet mig amagat de Cwm-Yr-Eglwys. Aquest no és un nom que sé pronunciar bé, però certament és un indret curiós i molt bonic: les restes d'una paret de l'església de St. Brynach i part del cementiri són testimoni dels estralls de tempestes molt fortes en la dècada dels 1850, sobretot la Royal Charter Storm del 1859 que va enfonsar uns 133 vaixells i va acabar la feina d'anteriors tempestes, destruint la teulada de l'església.

Les restes històriques en aquest lloc tan pintoresc eren doncs un recordatori potent que el sol no brilla sempre al llarg de la cos-

ta de Pembrokeshire. Però avui dia, si vens amb un impermeable i les botes de Gore-tex, bona companyia, i si tens un pub o un cafè a prop, tampoc fa tanta falta.

Steve West, britànic, resideix a Lleida des de l'any 1988. Ha exercit de professor d'anglès durant molts anys, i també com a guia i organitzador de viatges amb accent naturalista. A l'any 2009 va començar a organitzar viatges a Gal·les combinant l'immersió en anglès amb els plaers de caminar per la costa i gaudir dels atractius poc coneguts d'aquesta part del món.